

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA**

**PROTOKOL
SURADNJE I POSTUPANJA MJERODAVNIH DRŽAVNIH TIJELA, USTANOVA I ORGANIZACIJA
CIVILNOG DRUŠTVA U PROVEDBI PROJEKTA
RESOCIJALIZACIJE OVISNIKA O DROGAMA**

Rujan 2007.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. AKTIVNOSTI I OBLICI SURADNJE NOSITELJA U PROVEDBI PROTOKOLA.....	3
2.1. Opis aktivnosti i suradnje u provedbi Protokola.....	4
1. Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada po županijama.....	4
2. Izrada liste odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi programe doškovanja ili prekvalifikacije.....	4
3. Popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje.....	4
4. Dostava i analiza upitnika za ispitivanje interesa ovisnika.....	4
5. Analiza upitnika i izrada ažuriranog popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije.....	4
6. Profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti.....	5
7. Izrada procjene i mišljenja o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti.....	5
8. Doškovanje i prekvalifikacija.....	5
8.1. Načini uključivanja i provođenje programa prekvalifikacije i doškovanja.....	5
8.1.1. Uključivanje u program koji počinje u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi i koji se u cijelosti ili djelomično provodi u njima.....	5
8.1.2. Program počinje i provodi se nakon izlaska iz terapijske zajednice ili zatvorske ustanove.....	6
8.1.3. Program počinje i provodi se prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.....	7
9. Zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju.....	7
10. Mjere predstavljanja projekta i provedba projekta.....	7
11. Informiranje, praćenje i evaluacija projekta.....	8
3. ZADUŽENJA POJEDINIH NOSITELJA.....	8
4. ZAKLJUČCI.....	13

1. UVOD

Protokol suradnje i postupanja mjerodavnih državnih tijela, ustanova i organizacija civilnog društva u provedbi Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama temelji se i sastavni je dio Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu, te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja koji je usvojen na sjednici Vlade Republike Hrvatske 19. travnja 2007. godine.

Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama je iznimno značajan u sveukupnom tretmanu ovisnika, ujedno je i preduvjet za uspješno održavanje apstinencije, sprječavanje diskriminacije i uključivanje ovisnika u društvo, a predviđen je i određen prioritetnim na temelju nove Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2006.-2012. godinu, Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2006.- 2009. godinu te Godišnjeg provedbenog programa za 2007. godinu. Na potrebu izrade Projekta resocijalizacije upućuju i podatci o liječenim ovisnicima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te analiza upitnika o ispitivanju interesa ovisnika u terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i zatvorskim ustanovama za prekvalifikaciju, doškolovanje i zapošljavanje, koje je prikupio Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, od ukupnog broja liječenih ovisnika tijekom 2005. godine (**6.668** ovisnika), najviše (**4.867**) ovisnika uzimali su opijate, a među njima najveći je udio nezaposlenih (**44,9 posto**), redovito je zaposleno njih **26,6 posto**, dok **16,2 posto** izjavljuje da ima povremeni posao. Također prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, od ukupnog broja liječenih osoba tijekom 2006. (**7.427 ovisnika**) najviše ih je (**5.611**) uzimalo opijate, a među njima je najveći broj nezaposlenih (**39,4 posto**), u stalnom radnom odnosu bilo ih je **26,1 posto**, a **12,3 posto** je imalo povremeni posao.

Rezultati istraživanja interesa ovisnika u terapijskim zajednicama ili zatvorskim ustanovama, koje je proveo Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga tijekom prosinca 2006. i siječnja 2007. pokazali su da **od 351** osobe (u zatvorima i kaznionicama Republike Hrvatske **284**, u terapijskim zajednicama **67**) koja je sudjelovala u istraživanju, čak **83,2** posto iskazalo je želju za nekim oblikom doškolovanja i prekvalifikacije.

Među ispitanicima obiju skupina najviše je osoba sa srednjom stručnom spremom (**52,5** posto zatvori i kaznonice, **64,2** posto terapijske zajednice) te s osnovnom školom i prekvalifikacijom za neko zanimanje (**44** posto zatvori i kaznonice, **32,9** posto terapijske zajednice), a u istraživanju su sudjelovale samo tri osobe s višom stručnom spremom, dok onih s visokom stručnom spremom u uzorku nije bilo. Analiza tih podataka upućuje na nedostatnu kvalificiranost ovisnika o drogama, veliku zainteresiranost za uključivanje u projekt resocijalizacije te potrebu potpore državnih institucija i organizacija civilnog društva u procesu resocijalizacije.

Navedenim projektom predviđeno je i niz mjera koje su usmjerene ponovnom uključivanju ovisnika u društvo nakon završenog programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti, a s obzirom na iznimno velik broj institucija na nacionalnoj i lokalnoj razini koje su uključene u provedbu ovog projekta, osnovni cilj Protokola je precizno definirati ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja u provedbi mjera i aktivnosti iz projekta, kako na nacionalnoj tako i na lokalnoj razini, kao i definirati oblike, načine i sadržaje suradnje među njima, te time osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu Projekta.

Budući da europska i svjetska iskustva upućuju na činjenicu da Projekt resocijalizacije može postići uspjeh jedino ako uključi sve mjerodavne institucije na nacionalnoj i lokalnoj razini, te precizno definira ovlasti i odgovornosti u vezi s njegovom provedbom, provođenje Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama kao i ovog Protokola pretpostavlja što žurniju uspostavu suradnje mjerodavnih državnih tijela i drugih nositelja koji sudjeluju u provedbi projekta na nacionalnoj i lokalnoj razini, kao što su: mjerodavna ministarstva, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Hrvatski zavod za zapošljavanje, centri za socijalnu skrb, područne službe Zavoda za zapošljavanje, odgojno-obrazovne ustanove, službe za prevenciju ovisnosti, terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi (domovi za ovisnike), zatvorske ustanove, organizacije civilnog društva, županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. AKTIVNOSTI I OBLICI SURADNJE NOSITELJA U PROVEDBI PROTOKOLA

Ovim Protokolom definiraju se načini postupanja i suradnje mjerodavnih tijela, ustanova i nevladinih organizacija u provedbi pojedinih aktivnosti iz Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu, te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja, i to:

1. Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada po županijama
2. Izrada liste odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi programe doškolovanja ili prekvalifikacije
3. Izrada i dostavljanje popisa službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje zaduženih za provedbu projekta resocijalizacije
4. Dostava i analiza upitnika za ispitivanje interesa ovisnika
5. Izrada i usklađivanje popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije

6. Profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti
7. Izrada procjene i mišljenja o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti
8. Doškoloavanje i prekvalifikacija te načini uključivanja i provođenja programa prekvalifikacije i doškoloavanja
9. Mogućnosti zapošljavanja i postupak posredovanja pri zapošljavanju
10. Mjere predstavljanja projekta i provedba projekta
11. Informiranje, praćenje i evaluacija projekta.

2.1. Opis aktivnosti i suradnje u provedbi Protokola

1. Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada po županijama

Sukladno potrebama tržišta rada u mjestu prebivališta korisnika, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje izradit će i usklađivati popis zanimanja po županijama Republike Hrvatske i poslati ga Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

2. Izrada liste odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi programe doškoloavanja ili prekvalifikacije

>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradit će na temelju popisa deficitarnih zanimanja ponudu programa doškoloavanja ili prekvalifikacije koji će uključivati i popis odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi programe na području županija za zanimanja s popisa, te će je dostaviti Uredu.

>Listu odgojno-obrazovnih ustanova Ured će dostaviti svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi (domovi za ovisnike) i Ministarstvu pravosuđa Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav radi mogućeg započinjanja programa obrazovanja ili osposobljavanja korisnika tijekom boravka u navedenim ustanovama i ustanovama u zatvorskom sustavu.

>Ponudu programa doškoloavanja ili prekvalifikacije s navedenim odgojno-obrazovnim ustanovama koje će provoditi programe na području županija, Ured će dostaviti i Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koja će ih proslijediti Centrima za socijalnu skrb.

3. Popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje

>Hrvatski zavod za zapošljavanje će Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi dostaviti popis službenih osoba koje će u područnim uredima Zavoda za zapošljavanje biti zadužene za koordinaciju i provođenje programa resocijalizacije ovisnika o drogama.

>Uprava za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi također će Središnjoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i područnim službama Zavoda dostaviti popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb koje će prema prebivalištu ovisnika biti zadužene za provedbu i praćenje individualnog programa resocijalizacije za svakog pojedinog ovisnika o drogama te kontakte i suradnju sa svim ostalim institucijama uključenim u Projekt¹.

4. Dostava i analiza upitnika za ispitivanje interesa ovisnika

>Kako bi se prikupili podatci o dobi, stručnoj spremi i mjestu prebivališta osobe, zainteresiranosti ovisnika da se uključe u program doškoloavanja ili prekvalifikacije za pojedina deficitarna zanimanja te drugi relevantni podatci, Ured će dostaviti upitnik svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i ustanovama u zatvorskom sustavu.

>Upitnik će popunjavati samo one osobe čiji boravak u navedenim ustanovama neće završiti prije 30. rujna 2007. godine. Također upitnik trebaju popunjavati oni ovisnici koji su u završnoj fazi boravka u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi. Popunjeni će upitnik sve terapijske zajednice i ustanove u zatvorskom sustavu dostaviti Uredu.

5. Analiza upitnika i izrada ažuriranog popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije

>Ured će izraditi cjelovitu analizu upitnika te ažurirani popis osoba zainteresiranih za program doškoloavanja i prekvalifikacije, koji će sadržavati podatke kao što su ime i prezime, dob, spol, mjesto trenutačnog boravka i adresu (terapijska zajednica ili ustanova u zatvorskom sustavu), mjesto prebivališta i vrstu zanimanja za koju je osoba izrazila spremnost za doškoloavanje ili prekvalifikaciju², te ih dostaviti svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i ustanovama u zatvorskom sustavu koje su provele anketiranje korisnika.

>Stručne osobe u terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi ili ustanovama u zatvorskom sustavu prema dostavljenom popisu trebaju ponovno provjeriti interes svojih korisnika za prekvalifikaciju, doškoloavanje ili zapošljavanje, a

¹ Polivalentni socijalni radnik je zadužen za rješavanje socijalnih pitanja i pružanje usluga socijalne pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama u stanju socijalno-zaštitne potrebe prema određenim područjima (gradskim četvrtima, naseljima i slično).

² Svakoj pojedinoj terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi dostavljaat će se isključivo popis osoba koje su njihovi korisnici.

kako bi se procijenilo može li osoba s obzirom na svoje cjelokupne mogućnosti (zdravstvene i socijalne) biti uključena u proces resocijalizacije.

6. Profesionalno usmjeravanje

>Na zahtjev terapijske zajednice ili ustanove socijalne skrbi, tim za profesionalno usmjeravanje ovlaštene područne službe Zavoda za zapošljavanje provest će prema popisu zainteresiranih osoba profesionalno usmjeravanje ovisnika.

>Tim za profesionalno usmjeravanje čine psiholog područne službe Zavoda i liječnik medicine rada s kojim je područna služba Zavoda sklopila ugovor za provođenje navedenih postupaka.

>Profesionalno usmjeravanje u ustanovama u zatvorskom sustavu obavljat će psiholozi u stručnim timovima zatvorskih ustanova i liječnici medicine rada koji su zaduženi za zatvorski sustav, a u slučaju potrebe liječnici medicine rada s kojima će Uprava za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa sklopiti poseban ugovor.

>Uprava za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa i Hrvatski zavod za zapošljavanje trebaju uskladiti metodologiju i dogovoriti oblike suradnje pri provedbi navedenih postupaka.

>Timovi za profesionalno usmjeravanje područnih službi Zavoda provodit će profesionalno usmjeravanje za ovisnike koji u postupak prekvalifikacije ili doškoloavanja budu upućeni prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju ovisnosti.

7. Izrada procjene i mišljenja o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti

>O zainteresiranim ovisnicima za programe doškoloavanja ili prekvalifikacije, tim za profesionalno usmjeravanje područne službe Zavoda izradit će procjenu i mišljenje o ovisniku koji će eventualno ući u program prekvalifikacije ili doškoloavanja.

>Procjena će sadržavati, izuzev općih podataka (ime i prezime, dob, spol), i procjenu za koju vrstu zanimanja je moguće početi program doškoloavanja i prekvalifikacije, kao i to je li određeno zanimanje u skladu sa zanimanjem za koje je ovisnik prethodno iskazao interes u upitniku, te s ocjenom liječnika medicine rada o radnoj sposobnosti.

>Navedena procjena će se dostaviti ustanovi (terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi) gdje je provedeno profesionalno usmjeravanje te Službi za prevenciju ovisnosti ako je ovisnik upućen na profesionalno usmjeravanje na osnovi preporuke ovlaštenog liječnika u Službi.

>Popis osoba za koje su provedeni profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, odnosno popis osoba koje će se uključiti u program prekvalifikacije ili doškoloavanje, navedene ustanove trebaju dostaviti i mjerodavnom Centru za socijalnu skrb.

8. Doškoloavanje i prekvalifikacija

8.1. Načini uključivanja i provođenje programa prekvalifikacije i doškoloavanja

>Prije upućivanja u program prekvalifikacije ili doškoloavanja svaki ovisnik treba potpisati izjavu kojom se obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu, kontaktirati s mjerodavnim Centrom za socijalnu skrb, Službom za prevenciju ovisnosti i područnim službama Zavoda za zapošljavanje, te dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u svrhu praćenja i evaluacije individualnog programa.

>Izjava se potpisuje u onoj ustanovi/službi koja ovisnika uključuje u program prekvalifikacije ili doškoloavanja, a mora sadržavati i izričitu suglasnost ovisnika za prikupljanje i obradu posebnih kategorija osobnih podataka vezanih za njihovo zdravstveno stanje i status.

8.1.1. Uključivanje u program koji počinje u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi i koji se u cijelosti ili djelomično provodi u njima

>Terapeuti u terapijskim zajednicama i službenici tretmana u zatvorskim ustanovama na temelju analize dobivenih podataka i selekcije korisnika, sukladno profesionalnom usmjeravanju i ocjeni radne sposobnosti, izradit će popis osoba koje bi trebale biti obuhvaćene programom prekvalifikacije ili doškoloavanja i dostaviti ga ovlaštenoj odgojno-obrazovnoj ustanovi.

>Odgojno-obrazovne ustanove u suradnji s terapeutima terapijskih i ustanova socijalne skrbi te službenicima tretmana zatvorskih ustanova izradit će individualni program doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika za kojeg je obavljeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti te plan provedbe individualnih programa. To će sadržavati sljedeće podatke:

- procjenu potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa u ustanovama (uključujući i troškove putovanja nastavnika i druge troškove održavanja nastave u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi)
- broj ovisnika, vrstu školovanja i vrstu zanimanja za koje će se provoditi program
- mjesto gdje će se program početi provoditi (terapijska zajednica, ustanova socijalne skrbi ili

zatvorska ustanova)

- mjesto i odgojno-obrazovna ustanova gdje će se program nastaviti provoditi ako ovisnik za boravka u navedenim ustanovama ne završi program prekvalifikacije ili doškoloavanja.

> *Plan provedbe individualnih programa* odgojno-obrazovna ustanova dostavit će na odobrenje Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

> *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* izdat će pismeno odobrenje odgojno-obrazovnoj ustanovi za provedbu tog programa i osigurati potrebna financijska sredstva. Odobrenje će dostaviti i odgojno-obrazovnoj ustanovi koja će provoditi program i na znanje terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi.

> *U provedbu programa prekvalifikacije ili doškoloavanja* sukladno svojim ovlastima i zaduženjima uključit će se i *Agencija za obrazovanje odraslih*.

> *Odgojno-obrazovna ustanova* će odmah nakon dobivanja suglasnosti od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, u dogovoru s terapijskom zajednicom ili ustanovom, početi s provedbom programa doškoloavanja ili prekvalifikacije.

> *Odgojno-obrazovna ustanova je obvezna* svaka tri mjeseca dostavljati izvješće Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa o broju ovisnika za koje je počela provoditi program, vrsti školovanja i mjestu gdje se program počeo provoditi, te mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi.

> *Terapeuti i službenici tretmana* obvezni su pratiti i evaluirati provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika i svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Obrazac 1).

> *Ako je ovisnik samo dio programa završio u terapijskoj zajednici*, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi, terapeuti i službenici tretmana obvezni su najmanje mjesec dana prije predviđenog izlaska iz ustanove, popunjeni evaluacijski obrazac s podacima o mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi dostaviti Centru za socijalnu skrb sukladno mjestu trajnog prebivališta ovisnika.

> *Centar za socijalnu skrb* nastaviti će praćenje provedbe programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga svaka tri mjeseca, a prema potrebi i ranije, dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

> *U svim slučajevima* gdje se program prekvalifikacije ili doškoloavanja počne provoditi u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi, te ako se u cijelosti provede u ustanovi ili pak djelomično u ustanovi a djelomično nakon izlaska iz ustanove, sve troškove prekvalifikacije ili doškoloavanja snosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

8.1.2. Program počinje i provodi se nakon izlaska iz terapijske zajednice ili zatvorske ustanove

> *Terapijska zajednica, ustanova socijalne skrbi ili zatvorska ustanova* će najmanje mjesec dana prije izlaska ovisnika iz ustanove pismeno izvijestiti mjerodavni Centar za socijalnu skrb i područnu službu Zavoda za zapošljavanje o njegovu izlasku te priložiti procjenu i mišljenje tima o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti ovisnika koji izlazi iz ustanove.

> *Ovisnik* je obvezan odmah nakon izlaska iz terapijske zajednice i ustanove javiti se područnoj službi Zavoda za zapošljavanje i ovlaštenoj stručnoj osobi u Centru za socijalnu skrb.

> *Centar za socijalnu skrb* će o izlasku ovisnika iz terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi ili ustanove u zatvorskom sustavu obavijestiti mjerodavnu Službu za prevenciju ovisnosti koja će rehabilitirane ovisnike uključiti u osmišljeni program tretmana kako bi se spriječio ovisnički i/ili kriminalni povratak, **osobito u prvih šest mjeseci** nakon izlaska iz ustanova.

> *Područna služba Zavoda za zapošljavanje* će uključiti ovisnika u program doškoloavanja, prekvalifikacije i osposobljavanja za zanimanja koja su potrebna na tržištu rada u toj županiji, sukladno mjerama aktivne politike zapošljavanja i Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja.

> *Područna služba Zavoda za zapošljavanje* će pismeno izvijestiti Centar za socijalnu skrb o ovisniku koji je uključen u program, vrsti zanimanja za koji je započeta prekvalifikacije ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj će se program nastaviti provoditi.

> *Stručna osoba u Centru za socijalnu skrb* je obvezna pratiti i evaluirati provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika i najmanje svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

> *Stručna osoba Centra za socijalnu skrb* će ovisno o specifičnim potrebama i interesima korisnika surađivati s područnim službama Zavoda za zapošljavanje i odgojno-obrazovnim ustanovama koje provode program prekvalifikacije i doškoloavanja te službama za prevenciju ovisnosti i nevladinim organizacijama, kako u provedbi programa prekvalifikacije ili doškoloavanja tako i tijekom zapošljavanja i praćenja kod poslodavaca.

> *Centri za socijalnu skrb* obvezni su dva puta na godinu izraditi skupno izvješće o broju ovisnika koji su uključeni u program resocijalizacije i tijekom njihova školovanja i zapošljavanja, te ga dostaviti Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

8.1.3. Program počinje i provodi se prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

> *Ovlašteni liječnik u Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti* može za ovisnika koji se nalazi u izvanbolničkom liječenju i koji s obzirom na procjenu stručnog tima Službe duže vrijeme stabilno održava apstinenciju i pridržava se propisanog načina liječenja, izdati pismenu potvrdu kojom ga preporučuje uključiti u program resocijalizacije, te je dostaviti područnoj službi Zavoda za zapošljavanje i Centru za socijalnu skrb.

> *Centar za socijalnu skrb* obaviti će razgovor s ovisnikom te ga informirati o mogućnostima za daljnje školovanje ili prekvalifikaciju prema mjestu njegova prebivališta i odgojno-obrazovnim ustanovama koje su zadužene za provedbu programa, kao i uputiti ga osobi u područnoj službi Zavoda za zapošljavanje koja će ga uključiti u program prekvalifikacije ili doškoloavanja.

> *Područna služba Zavoda za zapošljavanje* će pismeno izvijestiti Službu za prevenciju ovisnosti i Centar za socijalnu skrb o tome je li ovisnik uključen u program, o vrsti zanimanja za koji je započeta prekvalifikacija ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj će se program provoditi.

> *Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti* obvezna je pratiti tijek doškoloavanja ili prekvalifikacije ovisnika kojeg je uputila u program doškoloavanja te mu osiguravati primjeren psiho-socijalni tretman i pratiti pridržava li se ovisnik propisanog načina liječenja.

> *Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti* je obvezna najmanje svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće prema evaluacijskom obrascu o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja za svakog pojedinog ovisnika koji je prema preporuci ovlaštenog liječnika Službe uključen u program resocijalizacije, te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Centru za socijalnu skrb.

> *Stručna osoba Službe za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti*, ovisno o specifičnim potrebama i interesima korisnika, surađivat će s područnim službama Zavoda za zapošljavanje i odgojno-obrazovnim ustanovama koje provode program prekvalifikacije i doškoloavanja te centrima za socijalnu skrb i nevladinim organizacijama, kako u provedbi programa prekvalifikacije ili doškoloavanja tako i tijekom zapošljavanja i praćenja kod poslodavaca.

9. Zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju

> *Ovisnik* se nakon završenog programa prekvalifikacije i doškoloavanja treba javiti ovlaštenoj osobi u područnoj službi Zavoda za zapošljavanje koja će ga povezati s potencijalnim poslodavcem i informirati ga o mogućnosti samozapošljavanja sukladno Godišnjem programu za poticanje zapošljavanja.

> *Područna služba Zavoda* će poslodavcu dostaviti i ime i prezime stručne osobe Centra za socijalnu skrb kojoj se može javiti u slučaju da ovisnik ne obavlja na zadovoljavajući način posao ili ako je ponovno uočen problem s ovisnošću i drugi problemi u ponašanju.

> *Područne službe Zavoda* za zapošljavanje će prema posebnom evaluacijskom obrascu voditi evidenciju o ovisnicima za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, o ovisnicima koji su upućeni na prekvalifikaciju i zapošljavanje putem područne službe Zavoda, kao i o onima koji su posredovanjem područne službe dobili zaposlenje, te popunjene obrasce izravno dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Obrazac 4).

10. Mjere predstavljanja projekta i provedba projekta

> *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga* u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom organizirat će okrugle stolove i sastanke s ciljem predstavljanja ovog projekta predstavnicima županijskih gospodarskih komora, obrtničkih komora, Hrvatske udruge poslodavaca i poslodavcima.

> *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*, s ciljem upoznavanja javnosti i dobivanja potpore projektu od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave organizirat će predstavljanje projekta županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

> *Županijsko Povjerenstvo* će nakon predstavljanja projekta organizirati različite aktivnosti (javne tribine, stručne skupove, okrugle stolove, medijske kampanje i sl.) s ciljem senzibiliziranja javnosti, posebice poslodavaca, za projekt resocijalizacije ovisnika.

> *Županijsko povjerenstvo* je obvezno izraditi adresar svih državnih ustanova i organizacija civilnog društva s popisom ovlaštenih osoba i njihovim kontaktima, koje su na lokalnoj razini na bilo koji način uključene u provedbu projekta resocijalizacije ovisnika, te ih dostaviti upravama terapijskih zajednica i ustanova u zatvorskom sustavu i svim ustanovama na razini županije, kako bi mogle međusobno surađivati.

> *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga* u suradnji sa stručnjacima CARDS projekta za 2004. "Jačanje kapaciteta Republike Hrvatske za borbu protiv trgovine drogama i zlouporabe droga" te Upravom za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi organizirat će za sve stručne osobe uključene u provedbu projekta edukaciju za rad u području resocijalizacije.

11. Informiranje, praćenje i evaluacija projekta

>Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga ustrojiti će informatički bazu podataka za praćenje provedbe projekta gdje će se na posebnom linku na internetskoj stranici Ureda nalaziti sve relevantne informacije o mogućnostima uključivanja ovisnika iz ciljane skupine u Projekt, mogućnostima doškolovanja i prekvalifikacije, ostvarivanju mjera iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja, o Protokolu suradnje i postupanja mjerodavnih državnih tijela, ustanova i organizacija civilnog društva u provedbi Projekta resocijalizacije, relevantne informacije za potencijalne poslodavce o ovisnicima iz ciljane skupine koji su završili program prekvalifikacije ili doškolovanja i druge informacije o Projektu. Osim navedenog, pri Uredu će se radi praćenja individualnog programa resocijalizacije, kao i njegove evaluacije, ustrojiti i Zbirka osobnih podataka o korisnicima projekta.

>Centri za socijalnu skrb zaduženi su na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za informiranje ovisnika iz ciljane skupine o svim mogućnostima za uključivanje u ovaj projekt.

Centri će na osnovi raspoloživih podataka informirati ovisnike o mogućnostima za daljnje školovanje ili prekvalifikaciju prema mjestu njihova prebivališta, informirati ih o odgojno-obrazovnim ustanovama koje su zadužene za provedbu tih programa i o udrugama koje provode različite programe resocijalizacije, upućivati ih odgovornim osobama u područnim službama Zavoda za zapošljavanje radi informiranja o mogućnostima ostvarivanja poticajnih mjera za zapošljavanje i povezivanja s potencijalnim poslodavcima, te ih povezivati s ovlaštenim službama za prevenciju ovisnosti radi dobivanja potpore u apstinenciji i pružanja savjetodavne i terapijske pomoći.

>Centri za socijalnu skrb, terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi, zatvorske ustanove, područne službe Zavoda za zapošljavanje i službe za prevenciju ovisnosti dostavljat će, sukladno Protokolu, izvješće o praćenju i provedbi individualnog programa resocijalizacije Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

>Sva mjerodavna ministarstva, tijela državne uprave te Hrvatski zavod za zapošljavanje dostavljat će Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, dva puta na godinu, izvješće o provedbi mjera iz Projekta, sukladno Protokolu, Godišnjem programu za poticanje zapošljavanja i ostalim mjerama za poticanje zapošljavanja.

3. ZADUŽENJA POJEDINIH NOSITELJA

3.1. Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

- Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada po županijama
- Usklađivanje liste odgojno-obrazovnih ustanova s popisom zanimanja i njezino dostavljanje terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi (domovi za ovisnike) i Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koja će ih proslijediti Centrima za socijalnu skrb, te Središnjoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koja će ih proslijediti svim područnim službama Zavoda za zapošljavanje
- Dostava upitnika za ispitivanje interesa ovisnika terapijskim zajednicama, domovima za ovisnike i Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav, te analiza popunjenih upitnika
- Izrada i usklađivanje popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije i dostavljanje ažuriranog popisa terapijskim zajednicama i Upravi za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa
- Dostava projekta terapijskim zajednicama uz obrazloženje načina i mogućnosti uključivanja u projekt, te izjave kojom se ovisnik obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu i dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu
- Prikupljanje obrazaca za individualno praćenje programa resocijalizacije i suradnja s nositeljima na lokalnoj razini u praćenju individualnog programa resocijalizacije
- Ustrojavanje informatičke baze podataka o korisnicima projekta
- Izrada izvješća o provedbi projekta
- Organiziranje stručnih skupova, okruglih stolova i seminara s ciljem predstavljanja projekta javnosti i županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Informiranje javnosti o projektu putem posebnog linka na internetskoj stranici Ureda
- U suradnji s mjerodavnim ministarstvima, državnim tijelima i županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe opojnih droga koordinirati provedbu Projekta resocijalizacije na nacionalnoj i lokalnoj razini

- U suradnji sa stručnjacima CARDS projekta za 2004. "Jačanje kapaciteta Republike Hrvatske za borbu protiv trgovine drogama i zlouporabe droga" te Upravom za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi organizirati za sve stručne osobe uključene u provedbu projekta edukaciju za rad u području resocijalizacije

3.2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

- Izrada popisa odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi program i njegovo dostavljanje Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Dostava projekta odgojno-obrazovnim ustanovama s popisa, uz obrazloženje uloge odgojno-obrazovnih ustanova u provedbi projekta resocijalizacije
- Davanje odobrenja na individualni program doškoloavanja ili prekvalifikacije koji će izraditi odgojno-obrazovne ustanove i osiguravanje financijskih sredstava za provedbu programa³
- Sukladno Protokolu dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, dva puta na godinu, izvješće o provedbi mjera iz Projekta

3.3. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - Uprava za socijalnu skrb

- Dostava središnjoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga popisa službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb koje će prema prebivalištu ovisnika biti zadužene za provedbu i praćenje individualnog programa resocijalizacije
- Dostava Centrima za socijalnu skrb popisa službenih osoba u područnim službama Zavoda za zapošljavanje zaduženih za koordinaciju i provođenje programa resocijalizacije ovisnika o drogama
- Dostava Centrima za socijalnu skrb liste odgojno-obrazovnih ustanova s popisom zanimanja koja su deficitarna na tržištu rada
- Dostava projekta resocijalizacije svim Centrima za socijalnu skrb uz obrazloženje uloge centara u provedbi projekta
- Dostava Centrima za socijalnu skrb obrasca za individualno praćenje programa resocijalizacije
- Dva puta na godinu dostavljati izvješće o provedbi mjera iz Projekta, sukladno Protokolu, Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

3.4. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - Uprava za stručno-medicinske poslove

- Dostava projekta resocijalizacije svim službama za prevenciju ovisnosti uz obrazloženje uloge službi u provedbi projekta
- Dostava obrasca za individualno praćenje programa resocijalizacije službama za prevenciju ovisnosti, te izjave kojom se ovisnik obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu i dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu
- Organiziranje sudjelovanja liječnika medicina rada u provedbi profesionalnog usmjeravanja i ocjene radne sposobnosti te osiguravanje financijskih sredstava za njihovu provedbu
- Dva puta na godinu dostavljati izvješće o provedbi mjera iz Projekta, sukladno Protokolu, Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

3.5. Ministarstvo pravosuđa - Uprava za zatvorski sustav

- Dostava projekta resocijalizacije svim zatvorskim ustanovama uz obrazloženje njihove uloge u provedbi projekta
- Dostava zatvorskim ustanovama popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije
- Dostava obrasca za individualno praćenje programa resocijalizacije zatvorskim ustanovama uz obrazloženje načina individualnog praćenja programa resocijalizacije, te izjave kojom se ovisnik obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu i dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu
- Dostava zatvorskim ustanovama liste odgojno-obrazovnih ustanova s popisom zanimanja koja su deficitarna na tržištu rada

³ **Napomena:** U svim slučajevima gdje se program prekvalifikacije ili doškoloavanja počne provoditi u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi, te ako se u cijelosti provede u ustanovi ili pak djelomično u ustanovi a djelomično nakon izlaska iz ustanove, sve troškove prekvalifikacije ili doškoloavanja snosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

- Organiziranje provedbe profesionalnog usmjeravanja od strane psihologa zaduženih za zatvorski sustav i procjene radne sposobnosti od strane liječnika medicine rada, koje treba uskladiti s metodologijom tima za profesionalno usmjeravanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Dostava zatvorskim ustanovama popisa službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje
- Dva puta na godinu dostavljati izvješće o provedbi mjera iz Projekta, sukladno Protokolu, Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

3.6. Hrvatski zavod za zapošljavanje - Središnja služba

- Izrada i dostava popisa službenih osoba koje će u područnim uredima Zavoda za zapošljavanje biti zadužene za koordinaciju i provođenje programa resocijalizacije ovisnika o drogama Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi Upravi za socijalnu skrb, Ministarstvu pravosuđa Upravi za zatvorski sustav i Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Svim područnim službama Zavoda za zapošljavanje dostaviti popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb koje su zadužene za koordinaciju i praćenje programa resocijalizacije, a koji će Središnjoj službi dostaviti Uprava za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi
- Organiziranje izrade popisa deficitarnih zanimanja po županijama i dostavljanje Uredu (jedanput na godinu)
- Dostava svim područnim službama Zavoda, liste odgojno-obrazovnih ustanova s popisom zanimanja koja su deficitarna na tržištu rada, a koju će Središnjoj službi dostaviti Ured
- Dostava projekta resocijalizacije svim područnim službama Zavoda, uz obrazloženje njihove uloge u provedbi Projekta
- Dostava obrasca za individualno praćenje programa resocijalizacije područnim službama Zavoda, te izjave kojom se ovisnik obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu i dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu
- Organiziranje provedbe profesionalnog usmjeravanja i ocjene radne sposobnosti
- Dva puta na godinu Uredu dostavljati izvješće o provedbi mjera iz Projekta, sukladno Protokolu

3.7. Terapijske zajednice, domovi za ovisnike i zatvorske ustanove

- Podjela upitnika koji trebaju popunjavati ovisnici koji su u završnoj fazi boravka u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi te dostava popunjenog upitnika Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Provjera interesa vlastitih korisnika za prekvalifikaciju, doškolovanje ili zapošljavanje sukladno analizi upitnika, te procjena može li osoba s obzirom na svoje cjelokupne mogućnosti (zdravstvene i socijalne) biti uključena u proces resocijalizacije
- Davanje ovisniku kojeg se uključuje u program na potpis izjave kojom se obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu i dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u svrhu praćenja i evaluacije individualnog programa⁴
- U suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama izrađivati individualni program doškolovanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika za kojeg su obavljani profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti te plan provedbe individualnih programa
- Praćenje i evaluiranje provođenja programa doškolovanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika, te svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće o provođenju programa prekvalifikacije ili doškolovanja prema evaluacijskom obrascu i dostavljati ga Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Za ovisnike koji nisu završili cijeli program u ustanovi, najmanje mjesec dana prije predviđenog izlaska iz ustanove popunjeni evaluacijski obrazac s podacima o mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi dostaviti Centru za socijalnu skrb sukladno mjestu trajnog prebivališta ovisnika
- Za ovisnike za koje su provedeni profesionalno usmjeravanje i procjena radne sposobnosti, a nisu počeli program doškolovanja ili prekvalifikacije, najmanje mjesec dana prije njihova izlaska iz ustanove pismeno izvijestiti mjerodavni Centar za socijalnu skrb i područnu službu Zavoda za zapošljavanje o izlasku te priložiti procjenu i mišljenje tima o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti ovisnika

⁴ Izjava se uz evaluacijski obrazac dostavlja Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

3.8. Odgojno-obrazovne ustanove

- U suradnji s terapeutima terapijskih i ustanova socijalne skrbi te službenicima tretmana zatvorskih ustanova izradit će individualni program doškovanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika za kojeg su obavljani profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, te plan provedbe individualnih programa
- Dostavljanje plana provedbe individualnih programa, uključujući i financijski plan provedbe programa, na odobrenje Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa
- Nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa provoditi program doškovanja ili prekvalifikacije sukladno navedenom planu
- Svaka tri mjeseca dostavljati izvješće Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa o broju ovisnika za koje je počela provoditi program, vrsti školovanja i mjestu gdje se program počeo provoditi, te mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi

3.9. Centri za socijalnu skrb

- Informiranje ovisnika iz ciljane skupine o svim mogućnostima za uključivanje u ovaj projekt, što uključuje informiranje o mogućnostima za daljnje školovanje ili prekvalifikaciju prema mjestu njihova prebivališta, o odgojno-obrazovnim ustanovama koje su zadužene za provedbu tih programa i o udrugama koje provode različite programe resocijalizacije
- Upućivanje ovisnika odgovornim osobama u područnim službama Zavoda za zapošljavanje radi informiranja o mogućnostima ostvarivanja poticajnih mjera za zapošljavanje i povezivanja s potencijalnim poslodavcima
- Preuzimanje dokumentacije i kontaktiranje s terapijskim zajednicama, domovima za ovisnike i zatvorskim ustanovama najmanje mjesec dana prije predviđenog izlaska ovisnika iz ustanove radi organiziranja nastavka programa prekvalifikacije i doškovanja te nastavka praćenja individualnog programa resocijalizacije
- Obavješćavanje mjerodavne Službe za prevenciju ovisnosti o izlasku ovisnika radi uključivanja rehabilitiranih ovisnika u osmišljeni program tretmana kako bi se spriječio ovisnički i/ili kriminalni povratak, *osobito u prvih šest mjeseci* nakon izlaska iz ustanova
- Praćenje i evaluiranje provođenja programa doškovanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika i najmanje svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljanje individualnog izvješća o provođenju programa prekvalifikacije ili doškovanja prema evaluacijskom obrascu te njegovo dostavljanje Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Suradnja s područnim službama Zavoda za zapošljavanje i odgojno-obrazovnim ustanovama koje provode program prekvalifikacije i doškovanja te službama za prevenciju ovisnosti i nevladinim organizacijama, kako u provedbi programa prekvalifikacije ili doškovanja tako i tijekom zapošljavanja i praćenja kod poslodavaca
- Kontaktiranje i suradnja s poslodavcima u slučaju da ovisnik ne obavlja na zadovoljavajući način posao ili ako je ponovno uočen problem s ovisnošću i drugi problemi u ponašanju
- Dva puta na godinu izraditi skupno izvješće o broju ovisnika koji su uključeni u program resocijalizacije, tijeku njihova školovanja i zapošljavanja, te ga dostaviti Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi

3.10. Službe za prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo

- Izdavanje pismene potvrde ovlaštenog liječnika Službe, za ovisnika koji se nalazi u izvanbolničkom liječenju i koji s obzirom na procjenu stručnog tima Službe duže vrijeme stabilno održava apstinenciju i pridržava se propisanog načina liječenja, kojom ga se preporučuje uključiti u program resocijalizacije, te je dostaviti područnoj službi Zavoda za zapošljavanje i Centru za socijalnu skrb
- Davanje ovisniku kojeg se uključuje u program na potpis izjave kojom se obvezuje da će se pridržavati obveza u navedenom programu te dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatičkoj bazi podataka koja će se voditi pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u svrhu praćenja i evaluacije individualnog programa⁵
- Praćenje tijekom doškovanja ili prekvalifikacije ovisnika kojeg je uputila u program doškovanja, osigurati mu primjeren psiho-socijalni tretman te praćenje pridržava li se ovisnik propisanog načina liječenja

⁵ Izjava se uz evaluacijski obrazac dostavlja Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

- Svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće prema evaluacijskom obrascu o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja za svakog pojedinog ovisnika koji je prema preporuci ovlaštenog liječnika Službe uključen u program resocijalizacije, te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Centru za socijalnu skrb

3.11. Područne službe Zavoda za zapošljavanje

- Provođenje profesionalnog usmjeravanja i procjene radne sposobnosti na zahtjev terapijske zajednice i domova za ovisnike
- Provođenje profesionalnog usmjeravanja i procjene radne sposobnosti za ovisnike koji u postupak prekvalifikacije ili doškoloavanja budu upućeni prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju ovisnosti
- Izrada procjene i mišljenja o ovisniku koji će eventualno ući u program prekvalifikacije ili doškoloavanja i njihovo dostavljanje ustanovi (terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi) gdje je provedeno profesionalno usmjeravanje, te Službi za prevenciju ovisnosti ako je ovisnik upućen na profesionalno usmjeravanje na osnovi preporuke ovlaštenog liječnika u Službi
- Uključivanje ovisnika u program doškoloavanja, prekvalifikacije i osposobljavanja za zanimanja koja su potrebna na tržištu rada u određenoj županiji, sukladno mjerama aktivne politike zapošljavanja i Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja
- Pismeno izvještavanje Centra za socijalnu skrb i Službe za prevenciju ovisnosti o ovisniku koji je uključen u program, vrsti zanimanja za koji je započeta prekvalifikacija ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj se program provodi
- Povezivanje ovisnika koji su završili program doškoloavanja i prekvalifikacije s potencijalnim poslodavcima i informiranje o mjerama iz Godišnjeg programa za poticanje zapošljavanja
- Prema posebnom evaluacijskom obrascu voditi evidenciju o ovisnicima za koje su provedeni profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, o ovisnicima koji su upućeni na prekvalifikaciju i zapošljavanje putem područne službe Zavoda, kao i onima koji su posredovanjem područne službe dobili zaposlenje, te popunjene obrasce izravno dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- Kontinuirano surađivati s Centrom za socijalnu skrb i službama za prevenciju ovisnosti u provedbi projekta resocijalizacije

3.12. Županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

- Nakon što Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga predstavi projekt, županijsko povjerenstvo treba organizirati različite aktivnosti (javne tribine, stručne skupove, okrugle stolove, medijske kampanje i sl.) s ciljem senzibiliziranja javnosti, posebice poslodavaca, za projekt resocijalizacije ovisnika
- Izraditi adresar svih državnih ustanova i organizacija civilnog društva s popisom ovlaštenih osoba i njihovim kontaktima koje su na lokalnoj razini na bilo koji način uključene u provedbu projekta resocijalizacije ovisnika, te ih dostaviti upravama terapijskih zajednica i ustanova u zatvorskome sustavu i svim ustanovama na razini županije, kako bi mogle međusobno surađivati
- Osmišljavati i provoditi posebne programe prekvalifikacije ili doškoloavanja za zapošljavanje ovisnika iz ciljane skupine sukladno potrebama na tržištu rada i interesima i ponudi poslodavaca te mjerama za poticanje zapošljavanja koje su sadržane u Projektu

4. ZAKLJUČCI

1. Sukladno ovom Protokolu sva mjerodavna tijela državne uprave, državne institucije i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave počat će provedbu mjera iz Projekta za koje su određeni kao nositelji, te će o njihovoj provedbi izvješćivati Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.
2. Ured će dva puta na godinu izvještavati Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske o tijeku i rezultatima provedbe Projekta, te izvješće o provedbi Projekta jednom na godinu poslati Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru, a u sklopu godišnjeg izvješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga.